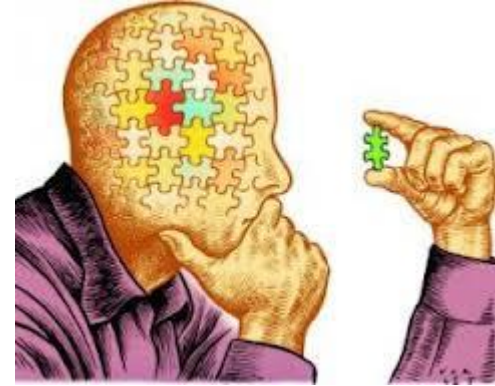

Analitiksel Elektrokimya

1. Çözücüler
2. Destek elektroliti
3. Elektrotlar
4. Substratlar

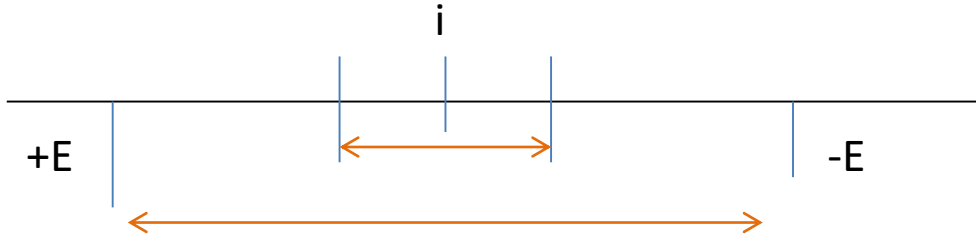
1. Çözücüler

Çözme gücü

Ne kadar polar veya apolar olmalı (dielektrik sabiti)

Yüksek T aralığı (kinetik)

Geniş potansiyel aralığı

E : potansiyel

i : akım

Çoğunlukla kullanılan çözücüler

Asetonitril

- 1) En yüksek potensiyel aralıklı çözücü
- 2) Dielektrik sabiti ($\epsilon = 37$)
- 3) UV-cut off değeri 220 nm
- 4) Yavaş foton transferi elektrokimyasal proses sırasında radikallerin daha uzun ömürlü olmasını sağlar
- 5) Hidroskopik maalesef (kullanmadan önce CaH_2 üzerinden kurutulması gerekir)

Çoğunlukla kullanılan çözücüler

DMF, DMSO

- 1) İyi bir çözücü
- 2) Çalışma sıcaklık aralığı çok geniş
- 3) ACN kadar hidroskopik değil
- 4) Oksidasyon sırasındaki potensiyel aralığı çok yeterli değil ACN kadar. Pencere aralığı dar.

Table 1.2. Working range of some commonly known solvents [49].

Çözücü Seçimi

Solvent	Approximate Working Range (V) vs. SCE
Acetonitrile (ACN)	+2.7 to -3.2
N,N-Dimethyl formamide (DMF)	+2.0 to -1.8
Propylene carbonate (PC)	+2.0 to -2.0
Dichloromethane (DCM)	+1.8 to -1.7
Water	+1.1 to -0.8

- Monomer seçtiğimiz çözücü içinde çözülebilmeli
- Fakat çalışma elektrotu yüzeyine kaplanmış polimeri çözücü çözmemelidir.
- Bazen bu iki durumu sağlamak aynı anda mümkün olmaz o zaman çözücü karışımları kullanılır. Mesela ACN ve DCM karışımı çoğunlukla kullanılır.
- Tabloya baktığımızda yüksek dielektrik sabiti($\epsilon = 37$) ve geniş potansiyel aralığı ile Asetonitril en çok kullanılan çözücülerden biridir.
- Diğer çokca kullanılan çözücüler ise su, dimetil formamid The most widely used other solvents are water, dimethylformamide ($\epsilon = 18$), diklorometan ($\epsilon = 9$), tetrahidrofuran ($\epsilon = 7$), nitrobenzen, benzonitril ve propilenkarbonattır.

2. Destek Elektroliti

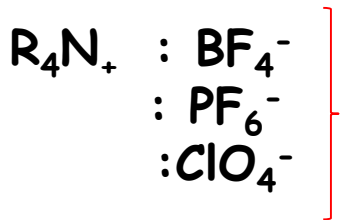
-Redoks aralığı

- İyonizasyon / Çözünme özellikleri önemli

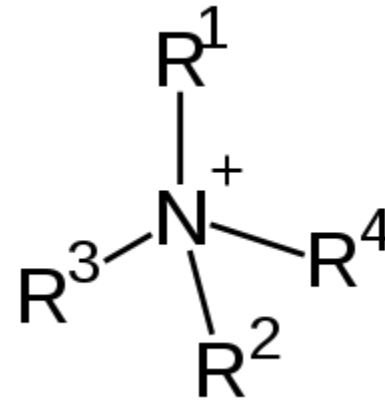
Kullanılan tuz NaCl organik çözücülerde çözünmez.

Çok yüksek polaritesi olana çözücülerde çözünebilir. H₂O gibi.

Elektropolimerizasyon sırasında genellikle inorganik tuzlar kullanılmaz.

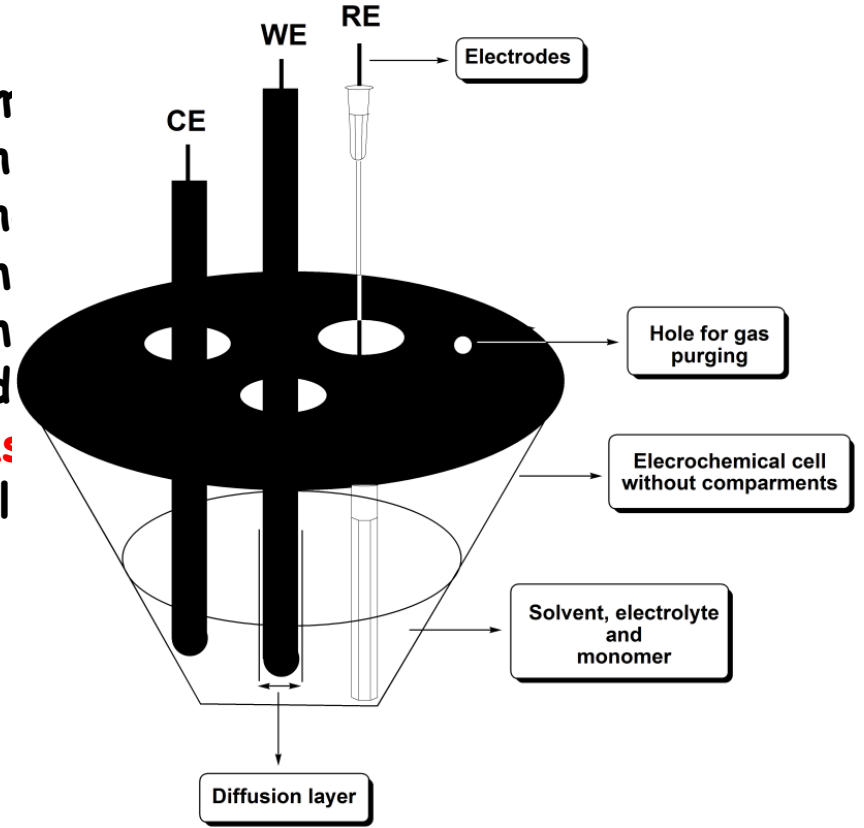

çoğu organik çözücüde oldukça iyi çözünür.

Destek Elektroliti

Elektrot yüzeyine polimer film kaplamak için In order to coat the polymer film on the surface of the electrode, monomers should come across around monomerlerin çalışm elektrotuna uzaklıkları 3-8 Å civarında olmalıdır. Bu aralığa **difüzyon tabakası** denir. Monomerlerin bu tabakaya kütle transferleri 3 şekilde olur.

1. Difüzyon, (konsantrasyon farkı) $\frac{\partial c}{\partial x}$

2. Göç etme (potansiyel farkı) $\frac{\partial V}{\partial x}$

3. Yayınım (yoğunluk farkı ile) $\frac{\partial \rho}{\partial x}$

Randles-Sevcik Denklemi

Randles-Sevcik Denklemine göre Voltametrik analiz veya elektrokimyasal polimerizasyon sırasında proses difüzyon kontrollü olmalıdır. Yayınımı önlemek için karıştırmaktan sakınılır. Göç etme durumu ise sisteme destek elektrolit katılarak bertaraf edilir.

$$i_p = kn^{3/2}AC(VD)^{1/2} \quad (\text{Equation 1-5})$$

i_p : Peak current

k : Constant

n : Number of electrons transfers (generally 1)

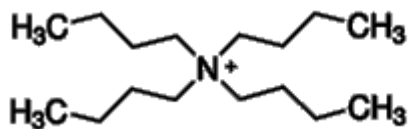
A : Electrode area in cm^2

C : Concentration in mol/ mL

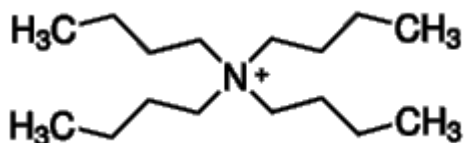
V : Scan rate in V/ s

D : Diffusion coefficient in cm^2/s

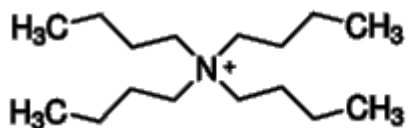

Tetrabutylammonium tetrafluoroborate

Tetrabutylammonium hexafluorophosphate

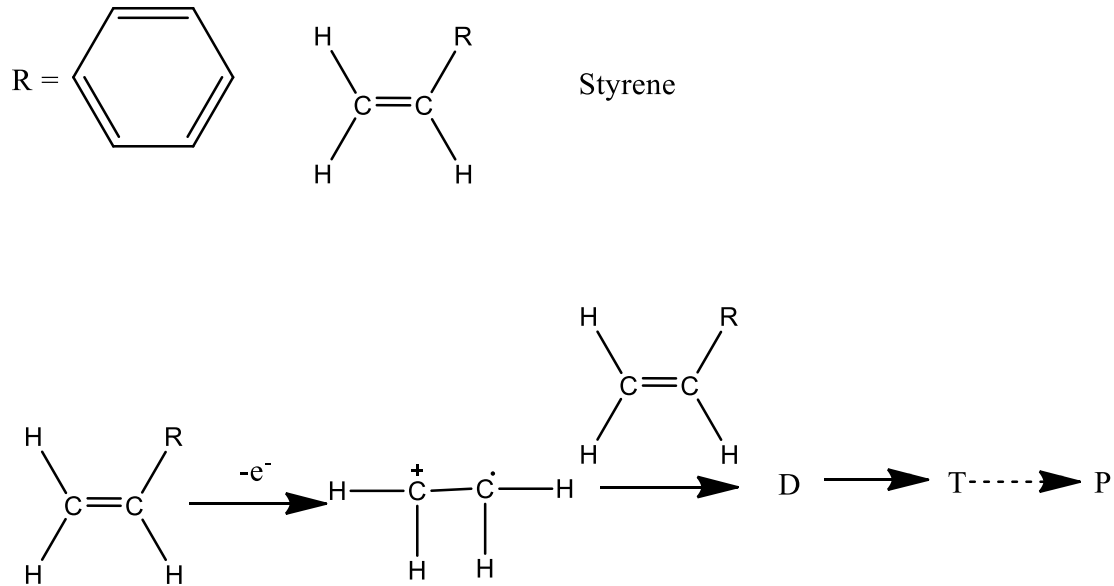
Tetrabutylammonium perchlorate

Lithium perchlorate

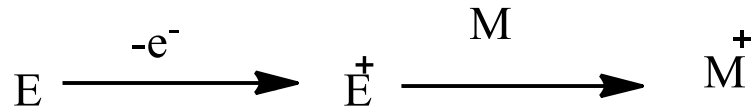
Doğrudan Mekanizma (Direct Mechanism)

Elektron transfer doğrudan monomerden anoda doğru yapılır.

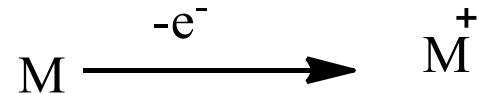
Dolaylı Mekanizma (Indirect Mechanism)

M = monomer   E = elektrolit.

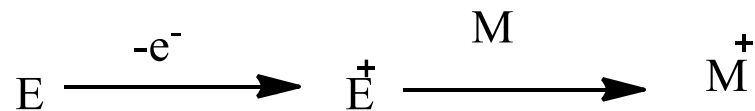

Elektron transferi elektrolit üzerinden yapıp sonra monomerin oksidasyonu sağlar.

Mesela potansiyel aralığı geç olan bir monomer için TBABF₄ kullandığımızda doğrudan monomer elektron transferini monomerden yapar. (doğrudan Mekanizma). Çünkü BF₄ o aralıkta elektron transferi yapamaz.

TBAClO₄ kullandığımızda doğrudan monomer elektron transferini destek elektroliti üzerinden yapar. (Dolaylı Mekanizma)

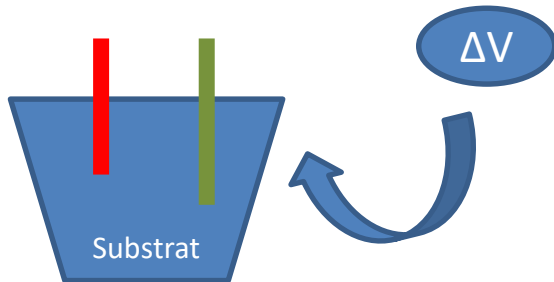

Diyelim ki seçtiğimiz monomerin oksitlenme potansiyeli 2.0 V vs Ag/Ag⁺

Eğer sistemde anoda verdiğimiz potansiyel >2.0 V ise o zaman dolaylı mekanizm söz konusu olur.

Bu nedenle zaten BF₄ ve PF₆ elektrolitleri ClO₄ e göre daha pahalıdır.

1980 yılına kadar galvanostatik elektroliz ile

Ucuz
Güç Kaynağı kullanılır
Akım verir ve kesin bir
potansiyel aralığında $\Delta V = 4V$
aralığında çalışılırdı.

Analitik kimyacılar monomerin ve çalışılan ortamın tam olarak potansiyelini ölçme yolunu buldular.

Bunun için 3 farklı elektrot kullandılar. İkisinin yanında bir de referans elektrot. Mesela monomerinizin oksitlenme potansiyeli +3.5 V ise galvanostatı artık kullanamazsınız.

Bunun yerine **potentiostat** kullanabilirsiniz.

Perchlorate (ClO_4^-) ions are usually oxidized at about +1.6 V vs. SCE, tetrafluoroborate (BF_4^-) and hexafluoro phosphate (PF_6^-) are at least up to +3.0 V vs. SCE [50].

3. Elektrotlar

Çalışma Elektrotu (WE) **Working electrode**

Karşıtl elektrot (CE) **Counter Electrode**

Referans elektrot (RE) **Reference Electrode**

Çalışma Elektrotu (WE) Çeşitleri

1) Stationary Solution

a) Quiet Solution

b) Stirred Solution

c) flowing Solution

2) Rotating Electrodes

3) Vibrating Electrodes

Katı Elektrotlar

Platin, Pt geniş bir potansiyel aralığı vardır.

Au çok yüksek potansiyelerde oksitlenebilir. Katod ve anod olarak çok iyi çalışır. Fakat Pt kadar iyi değildir. Çok Pahalıdır.

Karbon Elektrotlar / Grafit gözenekli ve gözeneksiz olmak üzere ikiye ayrılır.

Hg katotta çok iyidir.

Sıvı istediğiniz elektrot yüzeyinde çalışabilirsiniz.

N_2 geçirilerek yüzeyi kolaylıkla temizlenebilir.

Safılaştırmak oldukça kolaydır.

Ucuzdur. Toksik özelliğindedir. Anotta hemen hemen oksidasyonu yoktur. Organometalliktir.

Aslında elektrotlarda baktığımız temel özellikler

Redoks aralığı

Fiyatı

Toksik özelliği

Katı yada olmayışı

